

ÎN C H E I E R E

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Iurie Pogor și Tatiana Pogor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Iurie Pogor și Tatiane Pogor împotriva Întreprinderii cu Capital Străin "Red Union Fenosa" Societate pe Acțiuni cu privire la declararea nulității actului juridic, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Iurie Pogor și Tatiana Pogor și menținută hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 20 ianuarie 2014 și încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 29 mai 2015,

c o n s t a t ă

La 01 septembrie 2011, Iurie Pogor și Tatiana Pogor au depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS "Red Union Fenosa" SA cu privire la declararea nulității actului juridic, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanții Iurie Pogor și Tatiana Pogor au indicat că la 14 iunie 2010, aproximativ pe la orele 16⁰², în podul casei de locuit, situată în s. Vasieni r-l Ialoveni, ce le aparține cu drept de proprietate privată, s-a produs un incendiu în rezultatul căruia a fost distrus complet acoperișul casei confecționat din țiglă metalică pe o suprafață de 199 m.p. și 20 m³ de lemn (căpriori, scândură și grinzi), mansarda și bunurile personale aflate în acesta, cauzându-le un prejudiciu material în valoare de 209951 lei, fapt confirmat prin încheierea inspectorului superior al Serviciului Apărare împotriva Incendiilor al Secției Situații Excepționale Ialoveni – Victor Matei din 16 iunie 2010.

Însă, susțin reclamanții, în încheierea nominalizată nu au fost incluse și alte bunuri materiale deteriorate în rezultatul incendiului în valoare de 60000 lei, indicate la poziția 14-20 în Lista "Bunurilor materiale deteriorate în rezultatul incendiului produs la 14 iunie 2010 în casa de locuit situată în s. Vasieni r-l Ialoveni".

Prin Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 1688 din 06 august 2010 întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare, s-a stabilit că incendiul, produs la 14 iunie 2010, aproximativ pe la orele 16⁰², în podul casei de locuit situată în s. Vasieni r-l Ialoveni, se caracterizează prin prezența unui focar amplasat la nivelul acoperișului casei, la distanță de aproximativ 1,9 metri mai sus de locul amplasării contorului de evidență a energiei electrice consumate de consumator, astfel vinovat de producerea incendiului fiind recunoscut furnizorul energiei electrice ÎCS "Red Union Fenosa" SA. Faptul dat a fost

confirmat și prin Actul de constatare a incendiului din 14 iunie 2010 întocmit de către inspectorul superior al Serviciului Apărare împotriva Incendiilor al Secției Situații Excepționale Ialoveni – Victor Matei.

Declară că, fiind induși în eroare de către ÎCS ”Red Union Fenosa” SA, au semnat în mod silit Acordul nr. 15853 din 21 februarie 2011, prin care pârîta s-a obligat să le achite suma totală de 260000 lei cu titlu de prejudiciu material și moral.

Consideră reclamanții că Acordul nr. 15853 din 21 februarie 2011 încheiat cu ÎCS ”Red Union Fenosa” SA urmează a fi declarat nul, deoarece la momentul semnării acestuia nu au știut despre faptul că, la cererea pârîtei, Centrul Național de Expertize Judiciare a întocmit Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 504 din 03 noiembrie 2010, potrivit căruia suma prejudiciului material cauzat dâșilor în rezultatul incendiului produs la 14 iunie 2010 în imobilul lor din s. Vasieni r-l Ialoveni constituie 243743,94 lei. Iar, conform calculelor din anexa la Raportul de expertiză menționat, valoarea de deviz al lucrărilor de reparație și construcție necesare de executat la imobilul incendiat, constituie în total 243743,94 lei. Cu concluziile expertului expuse în Raportul de expertiză nominalizat au făcut cunoștință abia după semnarea Acordului nr. 15853 din 21 februarie 2011, și anume la 28 martie 2011.

Astfel, susțin reclamanții că de fapt suma prejudiciului material cauzat dâșilor constituie 487486 lei (243743 lei + 243743 lei), dintre care 260000 lei pârîta le-a achitat benevol, iar 227486 lei pe care ultima urmează suplimentar să le achite.

Reiterează că în acest sens, la 28 martie 2011 s-a adresat cu cerere prealabilă ÎCS ”Red Union Fenosa” SA, solicitând achitarea suplimentară a sumei de 50000 lei cu titlu de prejudiciu material și 100000 lei cu titlu de prejudiciu moral, însă prin răspunsul nr. 04-01/235 din 13 aprilie 2011, au primit refuz.

Cer reclamanții Iurie Pogor și Tatiana Pogor declararea nulității Acordului nr. 15853 din 21 februarie 2011 încheiat între dâșii și ÎCS ”Red Union Fenosa” SA, precum și încasarea din contul pârîtei în beneficiul lor sumei de 227480 lei cu titlu de prejudiciu material, 100000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 5000 lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 20 ianuarie 2014, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că Acordul nr. 15853 din 21 februarie 2011 a fost încheiat cu respectarea tuturor condițiilor de valabilitate a unui act juridic prevăzut de legislația în vigoare. Părțile, ÎCS ”Red Union Fenosa” SA, pe de o parte, și Iurie și Tatiana Pogor, pe de altă parte, semnând Acordul respectiv au urmărit drept unic scop prevenirea pe viitor a unui litigiu, iar suma de 260000 lei, acceptată spre plată de către reclamanți la momentul încheierii actului juridic fără careva obiecții, acoperă totalmente prejudiciul suportat de către aceștia în urma incendiului produs la 14 iunie 2010.

De asemenea, prima instanță a mai notat că prin Acordul contestat pârîta a oferit spre achitare reclamanților o sumă mai mare cu titlu de despăgubiri - 260000 lei, decât cea constată de către experți în Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 504 din 03 noiembrie 2010 - 243743 lei, considerată de către aceștia ca fiind necesară.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2015, au fost admise apelurile declarate de către Iurie Pogor și Tatiana Pogor, casată hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 20 ianuarie 2014 și pronunțată o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial, declarând Acordul nr. 15853 din 21 februarie 2011 încheiat între ÎCS ”Red Union Fenosa” SA și Iurie și Tatiana Pogor parțial nul în partea pct. 5 și încasată din contul ÎCS ”Red Union Fenosa” SA în beneficiul lui Iurie Pogor și Tatiana Pogor suma de 161467, 15 lei cu titlu de prejudiciu material. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 29 mai 2015, a fost corectată greșeala mecanică strecurată în penultimul paragraf al părții motivate a hotărârii din 20 ianuarie 2014, prin excluderea textului: ”Din argumentele expuse, considerăm că pretențiile din cererea de chemare în judecată la capetele de cereri înserate sunt neîntemeiate, din care motive solicităm respingerea acțiunii în totalitate”.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 iulie 2015, a fost admis recursul declarat de către ÎCS ”Red Union Fenosa” SA, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2015 cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Iurie Pogor și Tatiana Pogor și menținută hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 20 ianuarie 2014 și încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 29 mai 2015.

Instanța de apel a considerat justă concluzia primei instanțe cu privire la respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

La 04 ianuarie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Iurie Pogor și Tatiana Pogor au declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 și hotărârii Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 20 ianuarie 2014 cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători.

În susținerea recursului Iurie Pogor și Tatiana Pogor au invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare.

Declară că prin Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 504 din 03 noiembrie 2010 s-a constatat doar valoarea de deviz a lucrărilor de reparație și construcție necesare pentru restabilirea imobilului incendiat, fără a fi luate în calcul și prejudiciul cauzat în rezultatul deteriorării bunurilor materiale incendiate potrivit Raportului de expertiză nr. 1234-1235 din 17 iulie 2013.

Susțin că de fapt dâșii au fost siliți de către intimata ÎCS ”Red Union Fenosa” SA să semneze Acordul nr. 15853 din 21 februarie 2011.

De asemenea, menționează recurenții că instanța de apel a examinat prezenta cauză civilă în absența lor, dâșii lipsind motivat.

La 18 februarie 2016, în adresa intimatei ÎCS ”Red Union Fenosa” SA a fost expediată copia recursului declarat de către Iurie Pogor și Tatiana Pogor cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 12 martie 2016, intimata ÎCS ”Red Union Fenosa” SA a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Iurie Pogor și Tatiana Pogor cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 și hotărârii Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 20 ianuarie 2014, pe care le consideră legale și întemeiate, invocând că argumentele recursului poartă un caracter pur formal și nu denotă existența unei încălcări esențiale care ar dicta necesitatea constatării admisibilității recursului. Mai mult decât atât, în recurs au fost expuse doar circumstanțele de fapt și nu cele de drept, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă conform cerințelor prevăzute de art. 130 CPC.

De asemenea, suplimentar a mai indicat intimata ÎCS ”Red Union Fenosa” SA că prin toate rapoartele de expertiză efectuate în speța dată se atestă faptul că suma prejudiciului material suportat de către recurenți Iurie Pogor și Tatiana Pogor, necesară pentru recuperarea și restabilirea bunurilor deteriorate în urma incendiului produs la 14 iunie 2010, este mai mică decât cea oferită și achitată acestora prin Acordul nr. 15853 din 21 februarie

2011. Anume această diferență și constituie recompensa din partea distribuitorului pentru prejudiciul moral suportat de către recurenți ca urmare a incendiului produs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile și obiecțiile expuse în referința depusă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Iurie Pogor și Tatiana Pogor este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Iurie Pogor și Tatiana Pogor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Astfel, nu poate fi reținut drept temei al admisibilității recursului argumentul recurenților precum că prin Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 504 din 03 noiembrie 2010 s-a constatat doar valoarea de deviz a lucrărilor de reparație și construcție necesare pentru restabilirea imobilului incendiat, fără a fi luat în calcul și prejudiciul cauzat în rezultatul deteriorării bunurilor materiale incendiate, or, prin Raportul de expertiză nr. 504 din 03 noiembrie 2010 a fost constatat întreg prejudiciu material cauzat lui Iurie Pogor și Tatiana Pogor în urma incendiului produs la 14 iunie 2010 în mărime totală de 243743,94 lei.

Mai mult decât atât, respectivul raport a fost întocmit cu cercetarea la fața locului și în baza documentelor prezentate în acest sens, inclusiv Lista ”Bunurilor materiale deteriorate în urma incendiului produs la 14 iunie 2010 în casa de locuit a cet. Iurie Pogor din s. Vasieni r-l Ialoveni” întocmită de către inspectorul superior al Serviciului Apărare împotriva Incendiilor al Secției Situații Excepționale Ialoveni – Victor Matei; copia dosarului tehnic al imobilului nr. cadastral 5535205085 și altor acte.

Se remarcă că suma despăgubirii oferită spre achitare recurenților Iurie Pogor și Tatiana Pogor prin Acordul nr. 15853 din 21 februarie 2011 – 260000 lei, acceptată spre plată la acel moment de către ultimii fără careva obiecții și pretenții, este mai mare, spre deosebire de cea stabilită prin Raportul de expertiză nr. 504 din 03 noiembrie 2010 - 243743,94 lei, precum și decât cea stabilită prin Actul de constatare a incendiului din 14 iunie 2010 întocmit de către inspectorul superior al Serviciului Apărare împotriva Incendiilor al Secției Situații Excepționale Ialoveni – Victor Matei - 209951 lei, acoperind totalmente întreg prejudiciu suportat de către aceștia în urma incendiului produs la 14 iunie 2010.

Nu poate fi reținut nici agreementul recursului că prin Raportul de expertiză nr. 1234-1235 din 17 iulie 2013 întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare s-a mai stabilit suplimentar existența unui prejudiciu în mărime de 161467,15 lei în rezultatul deteriorării bunurilor materiale incendiate, or, la efectuarea respectivei expertize recurenții au prezentat o altă Listă a bunurilor materiale deteriorate în rezultatul incendiului din 14 iunie 2010, întocmită fără dată și fără participarea reprezentanților Serviciului Situații Excepționale și a ÎCS ”RED Union Fenosa”, descrierea bunurilor fiind efectuată doar în baza depozițiilor recurenței Tatiane Pogor. Cu atât mai mult, că copia acestui înscris, până la dispunerea efectuării respectivei expertize, nu a fost prezentat nici instanței, nici reprezentantului intimatului-pârâte.

Subsecvent se mai reține că reieșind din pct. 2 și pct. 5 din Acordul nr. 15853 din 21 februarie 2011, recurenții Pogor Iurie și Pogor Tatiana au acceptat suma de 260000 lei, considerând-o drept necesară și suficientă pentru acoperirea integrală a pagubelor materiale și morale suferite de către ei, declarând pe propria răspundere că nu vor avea pe viitor pretenții de acest ordin față de intimată.

De asemenea, nu poate fi reținut argumentul recurenților precum că au fost siliți de către intimata ÎCS ”RED Union Fenosa” să semneze Acordul contestat, deoarece este declarativ, nefiind probat în modul corespunzător.

Nu poate fi reținut nici agreementul recurenților precum că instanța de apel a examinat prezenta cauză civilă în absența lor, dându-i lipsind motivat, din următoarele considerente.

În speță, se reține că recurenții-apelanți Iurie Pogor și Tatiana Pogor au fost citați legal de către instanța de apel pentru ședința anterioară din 28 octombrie 2015, fapt confirmat prin citația și avizul de recepție (f.d. 112-114, vol. II). La data respectivă, ședința de judecată a fost amânată pentru 11 noiembrie 2015, ora 12⁰⁰, fiind acordat apelanților termen pentru a face cunoștință cu referința depusă de către intimata ÎCS ”Red Union Fenosa” SA (f.d. 124, vol. II), semnând părțile în acest sens și o recipisă (f.d. 125, vol. II).

Însă, la ședința de judecată din 11 noiembrie 2015, atât recurenții-apelanți Iurie Pogor și Tatiana Pogor, cât și avocatul acestora Angela Istrate nu s-au prezentat, precum și nici nu au comunicat din timp instanței de apel motivele neprezentării.

În acest sens, înscrisurile anexate la cererea de recurs, și anume, xerocopia certificatului de concediu medical pe numele avocatului Angela Istrate din 11 noiembrie 2015 privind necesitatea tratamentului ambulatoriu pe termen de 2 zile și Trimiterea – Extrasul din cartela medicală pe numele recurentului Pogor Iurie din 11 noiembrie 2015

privind necesitatea tratamentului ambulatoriu, nu pot servi drept temei justificativ pentru a considera lipsa motivată în ședința de judecată, or, simpla anexare al acestor înscrisuri nu demonstrează imposibilitatea prezentării persoanelor nominalizate în ședința de judecată. Iar, ceea ce privește afirmațiile recurente Pogor Tatiana precum că fiind prezentă la data de 11 noiembrie 2015 în holul instanței de apel, așteptând invitația la ședința de judecată, din cauza aglomerației, a ratat momentul examinării cauzei, nefiind anunțată de către nimeni, acestea sunt pur declarative.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Iurie Pogor și Tatiana Pogor ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Iurie Pogor și Tatiana Pogor se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari